

CURRICULUM VITAE

Numele și prenumele: **TODERAȘ Ion.**

Locul și data nașterii: Satul Logănești, jud. Hîncești, 17.08.1948.

Adresa Chișinău, șos. Hîncești

Telefon/ e-mail 73 12 55 iontoderas@yahoo.com

Starea civilă: Căsătorit

Studii:

- Universitatea de Stat din Republica Moldova, Facultatea Biologie și Pedologie;
- Doctorantura (1971)secția fără frecvență (1972-1976),
- Postdoctoralul - Institutul de Zoologie al Academiei de Științe din Rusia (Leningrad, 1986-1987).

Specializări:

- *Taxonomie, Hidrobiologie* – 3 luni la Universitatea Mihail Lomonosov din Moscova;
- *Zoologie, Ecologie funcțională* – 1 an la Institutul de Zoologie din Sankt – Petersburg - Federația Rusă;
- *Limnologie* - 3 luni la Institutul de Zoologie din Minsk – R. Belarus;
- *Cursuri de management al mediului înconjurător* finanțat de USAID – Agenția Americană pentru Dezvoltare Internațională (România, 1994);
- Universitatea Paris – VII – 10 zile (Paris, 1995);
- Educație Ecologică, Universitatea Riverside (SUA, California, 2000, 2006).

Grad științific:

- *Doctor în biologie* – teza susținută la Universitatea I.I. Meciniov (Odessa, 1979);
- *Doctor habilitat în biologie* – teza susținută în Institutul de Zoologie al A.Ș. Federația Rusă (Sankt-Petersburg, 1991).

Titlu științific:

- profesor universitar (titular), 1991;
- Doctor “Magne cum Laudae”, 1993;
- Membru corespondent al AȘM, 2000.
- Academician, 2007.
- Titlul onorific “Om Emerit”, 2014.

Profesia și funcția,

la momentul completării:

Domeniul de cercetare:

Publicații științifice :

- Director al Institutului de Zoologie al AȘM
Zoologie, hidrobiologie, ecologie funcțională.
Total publicații - 550, inclusiv:
- articole științifice în reviste și culegeri recenzate - 62
  - monografii - 11,
  - cărți, manuale, suport de curs - 23.

Activitatea inovațională :

- 3 elaborări;
- 31 brevete de invenție
- Implementare în plan ramural (în colaborare cu Institutul de Microbiologie și Biotehnologie al AȘM) preparatul de uz vegetarian *Apispir* ca remediu biostimulator al prolificității și productivității familiilor de albine – 3; implementări în acvacultură și piscicultură – 6.

Premii și recunoașteri naționale și internaționale:

- Premiul I al Academiei ex-URSS acordat tinerilor cercetători în domeniul Hidrobiologiei, Ihtiologiei și disciplinelor înrudite pentru lucrarea „Bilanțul energetic al larvelor de hironomide”, în anul 1979;
- Premiul I al Academiei Republicii Moldova acordat tinerilor cercetători pentru contribuții în cercetarea ecologiei funcționale a populațiilor de hironomide, în anul 1980;
- Premiul Academiei de Științe a Republicii Moldova acordat pentru ciclu de lucrări 1999;
- Menționat cu medalii de aur, argint și bronz la Expozițiile Internaționale din SUA, Anglia, Belgia, Elveția, România ș.a.;
- Premiu și Medalia OMPI pentru fondarea unei noi direcții științifice „Biogeochimia ecofiziologică a animalelor”.
- Medalia de aur pentru Eminente Servicii aduse Cauzei Progresului, titlul de Comandor al Ordinului „Merite d'invention”, Belgia.
- „Inovatorul anului 2007”, acordat de AȘM; “Inventator remarcabil” în cadrul Concursului Național pentru susținerea științei și a inovației “Econom - 2007”;
- Diploma și Medalia de aur a Organizației Mondiale a proprietății intelectuale „Inventator Remarcabil” pentru succese remarcabile în inventică și cercetare.

- Diplomă și Medalie HENRY COANDĂ Clasa I. (Toderaș Ion). Pentru merite deosebite în Creativitatea Inovațională. 2013.
- Diplomă și Medalie CHARTE (Toderaș Ion). Pour la contribution à la stimulation, au développement et à la promotion de la créativité à “Brussels Innova/Eureka” Bruxelles. 2013.
- Diploma și Medalia de aur a Organizației Mondiale pentru proprietăți intelectuale „Laureat al Premiul Național” în domeniul științific. 2014.

Activitatea editorial-redacțională:

- Redactor-șef al colectivului de redacție zoologia al revistei recenzate „Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții”. ISSN 1857-064X, Categoria B;
- Redactor-șef adjunct al colegiului de redacție al revistei recenzate „Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții”. ISSN 1857-064X, Categoria B;
- Redactor-șef al VIII-th International Conference of Zoologists. Actual problems of protection and sustainable use of the animal world diversity, 10-12 october, 2013, Chișinău. CZU 59/599:502.74 (082). ISBN 978-9975-66-361-8.
- Membru al Colegiului de redacție a revistei internaționale „Hidrobiologia”. Kiev.;
- Membru al Colegiului de redacție a revistei „Akademos”. 2011;
- Membru al Colegiului de redacție a revistei „Mediul Ambient”;
- Membru al Colegiului de redacție a Colecției Naționale „Rezervațiile Științifice Republicii Moldova”;
- Membru al Colegiului de redacție a culegerii periodice Ecological Studies, Hazards, Solutions.
- Colegiul științific. Managementul bazinului transfrontalier Nistru în cadrul noului acord bazinal. Materialele Conferinței Internaționale, 20-21 septembrie, 2013, Chișinău. C.Z.U. 556.53:504.453(082). ISBN 978-9975-66-353-3.
- Comitetul științific internațional. VIII-th International Conference of Zoologists. Actual problems of protection and sustainable use of the animal world diversity, 10-12 october, 2013, Chișinău. CZU 59/599:502.74 (082). ISBN 978-9975-66-361-8.
- Comitetul științific. Annual Zoological Congress of „Grigore Antipa” Museum, 20-23 november, 2013, Bucharest, Romania. ISBN: 978-606-92462-9-0.
- Membru juriului. Expoziția Internațională Specializată “INFOINVENT-2013”, 19-22 noiembrie, 2013, Chișinău.

Afilieri la organizații, comisii și consilii științifice:

- Președinte al Consiliului științific al Institutului de Zoologie;
- Președinte al Consiliului științific specializat DH 06.03.00.08, DH 06.03.00.16 din cadrul Institutului de Zoologie al AȘM abilitat cu dreptul de a organiza susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat;

- Membru al Comisiei de Experți în domeniul biologiei animale și umane a CNAA.
- Președinte al Comitetului organizatoric al Conferințelor a IV- a, a V-a și a VI-a ale Zoologilor din Republica Moldova cu participare internațională;
- Membru al Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM (2004-2008);
- Membru al grupului „Ecofiziologie” din Cadrul Asociației Internaționale a Țărilor Dunărene;
- Președinte al Centrului de educație ecologică din Moldova ”J. Cousteau”;
- Membru al Colegiului Ministerului Ecologiei și resurselor naturale;
- Membru al Comisiei pentru securitatea ecologică în R. Moldova;
- Președinte al Societății Hidrobiologice și Ihtiologice din Republica Moldova „ARGONAUT”.
- Vice-președinte al Comisiei Naționale pentru elaborarea și editarea Cărții Roșii a RM.

Fondator:

- **direcție nouă – Biogeochimia ecofiziologică a animalelor poichiloterme**, care a deschis noi frontiere vizând fundamentarea unor principii necunoscute anterior în cuantificarea funcționării populațiilor de animale în ecosistemele acvatice și cele terestre;
- a contribuit substanțial la dezvoltarea ascendentă a școlii de Hidrobiologie, Ihtiologie și Zoologie fondată de academicianul Mihail Iaroșenco;
- colectivul de creație „Argonaut” în cadrul Facultății de Biologie și Pedologie a USM;
- Centrul Științific de Biologie Generală și Moleculară în cadrul Institutului de Zoologie al AȘM.

Recunoașterea de către organizațiile științifice naționale și internaționale:

- Președinte al Comitetului Național UNESCO “Omul și Biosfera” al Republicii Moldova;
- Vicepreședinte al Comitetului Național “Cartea Roșie” al Republicii Moldova;
- Coautor al unei monografii editate în cadrul Programului UNESCO “Omul și Biosfera”;
- Membru al Comitetului Național pentru editarea colecției „Lumea Vegetală și Animală a Moldovei” s.a.

Participări la realizarea programelor/proiectelor naționale și internaționale:

- Confirmare (num.10320 din 22.II.1978) semnată de academicianul A.Ș. a Federației Ruse, profesor V.E. Socolov despre includerea programului de cercetare în programul UNESCO, proiectul 8 “b”;

- Parteneriatul dintre USM și Universitatea din California Riverside „Dezvoltarea educației ecologice în Moldova” 1999-2003 (codirector de proiect);
- INCO-COPERNICUS (1999-2002) “Quality monitoring & quality assurance of freshwater and seawater aquaculture fish” (director executiv);
- Proiectul „Diversitatea nematodelor în Moldova” finanțat de către Academia Națională SUA, 2005; CRDF Award # MOB1-2651-CS-05 (2005-2007) (director de proiect).
- Responsabil a programului de cercetare a Institutului de Zoologie în Organizația Internațională IWRB (suportul TACIS pentru Moldova s.a.);
- Codirector al proiectului Educație Ecologică la distanță.
- Conducător al proiectului internațional pentru procurarea echipamentului 1000000 lei MD;
- Conducător al proiectului internațional “Biodiversitatea hifomicetelor și microsporidiilor (*ACARINA*, *IXODIDAE*), caracteristica patogenă și răspândirea pe teritoriul Rusiei și Republicii Moldova”, finanțat din fondul CSSDT și Fondul Cercetărilor Fundamentale din Rusia;
- Executor al proiectului internațional “Interrelațiile în cadrul sistemului „păsări migratoare-căpușe ixodide” și rolul lor în formarea infecțiilor în focarele naturale din regiunea Nord-vest a Rusiei și din Moldova”, finanțat din fondul CSSDT și Fondul Cercetărilor Fundamentale din Rusia;
- Conducător al proiectului internațional „Caracteristica moleculară a ciupercilor entomopatogene și rolul lor în controlul biologic al căpușelor ixodide”, finanțat din fondul CSSDT și Ministerul Federal al Educației și Cercetării (BMBF) al Germaniei.

Participări la organizarea reuniunilor științifice naționale și internaționale:

- Conducător științific al secțiilor „Biologie animală” din cadrul Conferințelor didactico-științifice a U.S.M. (1989-1995);
- Președinte al Comitetului organizatoric al Conferințelor Zoologilor cu participare internațională „Conservarea și valorificarea diversității lumii animale”, anul 1995– 2004; 2006-2007.
- Membru al comitetului organizatoric a patru Conferințe și Congrese Internaționale, anul 2001-2006.
- Membru al Comitetului organizatoric al Simpozionului Internațional de Chimie ecologică.
- Reprezentant al Republicii Moldova la Reuniunea Paneuropeană a Convenției Internaționale RAMSAR (Varna, Bulgaria) și la Simpozionul UNESCO privind Politicile de mediu și educație pentru dezvoltarea durabilă în regiunea Mării Negre (București, România);

Activitatea didactică:

- Din anul 1988 susține o serie de cursuri normative, cursuri speciale și seminare la Facultatea de Biologie și pedologie a USM (total-12 cursuri). Coautor la 14 manuale, compendii și alte lucrări didactice.;
- Coautor al „Zoologia nevertebratelor (Ghid pentru practica pe teren pentru studenții facultăților cu profil „Biologie”)”;
- Îndrumător „Hidrochimia” – curs pentru studenți de la anul 3-4 (în colaborare);
- Profesor de curs: „Zoologia nevertebratelor”, „Hidrobiologia”, „Productivitatea ecosistemelor terestre și acvatice”, „Informatica și tehnica de calcul în biologie” la Facultatea de biologie și pedologie a Universității de Stat din R. Moldova;
- Coautor al Sistemului informațional de testare a cunoștințelor studenților la Biologie (Botanica, Zoologie ș.a.);
- Programul analitic de predare a Zoologiei în învățământul preuniversitar (în colaborare);
- Coautor al manualelor „Criobiologie”, „Zoologie cu elemente de ecologie”, „Ecologia microorganismelor acvatice”, „Histologie”.

Pregătirea cadrelor științifice:

- 85 specialiști licențiați și masteranzi în domeniul Zoologiei și Hidrobiologiei, dintre care 25 au susținut cu succes admiterea în doctorantura din țară și străinătate;
- 8 doctori habilitați;
- 34 doctori în științe.

Activitatea managerială:

- Director al Institutului de Zoologie (1993-2006; 2009- prezent);
- Șef catedră USM Facultatea de Biologie și Pedologie (1988-2006);
- Academician coordonator al Secției de Științe Biologice, Chimice și Ecologice a AȘM (2004 – 2006) ;
- Fondator și coordonator al Centrului de Biologie Generală și Moleculară, (2007- prezent);
- Președinte al Societății Hidrobiologilor și Ihtiologilor din Moldova (2000- prezent);
- Președinte al Consiliului Național UNESCO „Omul și Biosfera” al Rep. Moldova (2010-prezent);

Limbi străine de circulație internațională: rusa și franceza – fluent, engleza – literatura de specialitate cu dicționar.